

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy, od dnia 1 stycznia 2012r. pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy, zgodnie z art. 76 ust 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza w ostatnich latach mierzy się z pogłębiającym się kryzysem, polegającym przede wszystkim na niewystarczającej liczbie rodzin zastępczych oraz kandydatów na rodziny zastępcze, braku miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w porównaniu do potrzeb tj. liczby dzieci wymagających takiej formy pomocy. Powyższy problem pogłębia również przewlekłość toczących się postępowań w Sądzie Rejonowym w Legnicy. Z tego powodu wydłuża się okres pobytu dzieci w pogotowiach rodzinnych, czyli brak miejsca dla kolejnych potrzebujących. Biorąc pod uwagę trudności, z jakimi mierzy się organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy, Ośrodek w roku 2024 realizował następujące zadania w powyższym zakresie:

1) W ramach prowadzenia naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej prowadził stronę na Facebooku: Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, gdzie zamieszczał informacje dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej, zapraszające do podjęcia współpracy oraz zdjęcia z podejmowanych działań z dziećmi i ich opiekunami, mających na celu aktywizację środowisk zastępczych, ich wsparcie i edukację. Informacje o wymogach stawianych kandydatom na rodziny zastępcze i oferowanym wsparciu w procesie decyzyjnym, a także danymi do kontaktu umieszczone są na stronie internetowej MOPS w Legnicy – www.mopslegnica.pl. Ponadto wszystkie Miejskie Przedszkola, Szkoły Podstawowe oraz Przychodnie w Legnicy otrzymały list z prośbą o wywieszenie na terenie danej placówki plakatu informacyjnego, zapraszającego do kontaktu i współpracy. W/w plakaty pojawiły się również w przestrzeni miejskiej. W odpowiedzi na zgłoszenia kandydatów prowadzone były konsultacje telefoniczne oraz indywidualne spotkania osobiste m.in. z kierownikiem, pedagogiem. W budynku ZdSPZ MOPS w Legnicy dostępne są także ulotki informujące o rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 r. zorganizowano cykl wydarzeń i warsztatów o nazwie „Maj miesiącem Rodzicielstwa Zastępczego”. Z okazji przypadającego na dzień 30 maja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego odbyły się m.in. warsztaty ogrodnicze, wyjście do kina i gra terenowa. Zwieńczeniem cyklu było „Spotkanie na polanie - znani legniczanie”, które za zgodą Urzędu Miasta Legnicy odbyło się w legnickiej Palmiarni Miejskiej, i na które zaproszeni zostali Prezydent Miasta oraz aktorzy Teatru im. H. Modrzejewskiej w Legnicy. Aktorzy uatrakcyjnili spotkanie, czytając

najmłodszym bajkę, natomiast pracownicy Zespołu zadbali o atrakcje dla dzieci tj. malowanie twarzy, tatuaże, balony, poczęstunek.

2) W 2024 r. udzielono poradnictwa specjalistycznego 72 kandydatom na rodziny zastępcze: 183 konsultacji (21 par i 30 osób samotnych). Zdecydowana większość kandydatów, to osoby spokrewnione z dziećmi. W przypadku kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, po dokonaniu wstępnej akceptacji, na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i po wydaniu opinii psychologicznej, zostaną zaproszeni do udziału w 65-godzinym szkoleniu dla kandydatów na opiekunów zastępczych PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza 2020 (zgodnie z licencją uzyskaną przez Towarzystwo NASZ DOM od Child Welfare League of America 1999 r., zatwierdzony przez MPiPS- Decyzja Nr 4/2020/RA z dnia 21.12.2020r.). Skierowanie na szkolenie następuje na wniosek kandydatów. Po zebraniu odpowiedniej liczby osób możliwe będzie uruchomienie kolejnej edycji szkolenia.

W 2024r. przeszkolone zostały 2 osoby (para) na rodzinę zastępczą zawodową, która ma pod opieką 4 dzieci, a także 2 osoby (para) do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z którymi podpisano umowę dnia 30.12.2024r., otaczają opieką 8 dzieci. Uczestnicy, którzy ukończyli szkolenie, otrzymali stosowne świadectwo. Szkolenie prowadziło 2 trenerów Programu PRIDE oraz psycholog- pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy.

3) W 2024 r. Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, zapewniał kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej badania psychologiczne w celu wydania opinii psychologicznej pod kątem posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W 2024 r. na zlecenie Sądu przebadano 47 osób, kandydatów do pełnia funkcji rodziny zastępczej (21 osób samotnych, 13 par). Dla każdego kandydata wydana została także opinia pedagogiczna (poprzedzona procesem zebrania dokumentów, wizytą w środowisku). Dodatkowo przebadano 10 wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Po badaniach psychologicznych sporządzone zostały opinie, z którymi kandydaci zostali zapoznani. Ponadto wydano 1 opinię psychologiczną dla kandydata na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz 3 opinie (dla 6 osób) niezbędne do wydania kwalifikacji/wstępnej kwalifikacji dla kandydatów na rodziny zastępcze, a także 2 opinie (dla 4 osób, 2 par) dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024 r., zgodnie z art. 46 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla funkcjonujących legnickich zastępczych środowisk rodzinnych, psycholog wydał 12 opinii psychologicznych dla 18 osób (6 osób samotnych, 6 par), o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

4) MOPS w Legnicy wszystkim osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą zapewniał

możliwość podnoszenia ich kwalifikacji oraz pomoc i wsparcie poprzez organizowanie spotkań dla opiekunów zastępczych oraz dzieci, warsztatów, a także poprzez możliwość konsultacji indywidualnych z pedagogiem MOPS. Podopieczni otrzymywali również poradnictwo w zakresie dostępu do pomocy specjalistycznej m.in. w Zespole Interwencji Kryzysowej MOPS, czy Ośrodku Pomocy Terapeutycznej.

5) W ramach wspierania i podnoszenia jakości funkcjonowania legnickich rodzin zastępczych, prowadzono poradnictwo specjalistyczne i psychoedukację z udziałem pedagoga i psychologa Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej. Opiekunowie korzystali ze wsparcia i poradnictwa specjalistycznego, udzielanego osobiście, a także telefonicznie, w siedzibie Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej. Udzielono 59 porad specjalistycznych oraz 5 porad prawnych. W 2024 r. 18 dzieci, podopiecznych rodzin zastępczych, na wniosek opiekunów zastępczych, skorzystało z pomocy Ośrodka Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży MOPS w Legnicy.

6) Wszystkie rodziny zastępcze organizator rodzinnej pieczy zastępczej obejmował indywidualną pomocą i wsparciem. W 2024 r. 149 rodzin zastępczych (wychowujących 206 dzieci) objętych było opieką 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także pracowników socjalnych i pedagoga. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej (56 osób) korzystali z pomocy pracownika administracyjnego, zajmującego się procesem usamodzielnienia w tut. Zespole. Koordynatorzy, pracownik socjalny i pedagog, odbyli 1898 spotkań z rodzinami zastępczymi, opiekunami i podopiecznymi. Spotkania miały charakter wizyt w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, spotkań w siedzibie MOPS oraz w innych miejscach, na terenie miasta. Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej pozostawali w stałym kontakcie telefonicznym z opiekunami i podopiecznymi rodzin zastępczych (1814 rozmów telefonicznych). Korzystano również z innych dostępnych komunikatorów i portali społecznościowych.

7) Na wniosek rodziców biologicznych i innych członków rodziny małoletnich wychowanków rodzin zastępczych, na terenie Ośrodka odbyły się 73 spotkania bliskich z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej, a także jednej z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (w ramach wsparcia placówki). Spotkania odbywały się przy udziale kierownika, koordynatorów i pedagoga Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy. Ponadto pracownicy ZdSPZ MOPS w Legnicy odbyli 67 spotkań/rozmów osobistych z rodzicami i bliskimi dziećmi umieszczonych w pieczy zastępczej, spotkania odbywały się zarówno w środowisku, jak i w siedzibie MOPS. Liczba spotkań w Ośrodku jest znacznie wyższa niż w roku ubiegłym, spotkania natomiast nierzadko generowały sytuacje trudne, związane zarówno z emocjonalnymi reakcjami dzieci, jak i negatywnym funkcjonowaniem członków ich rodzin, a co za tym idzie – roszczeniowym, często nieprzewidywalnym ich zachowaniem, przez co angażowały zwykle kilka osób do ich organizacji (umawianie terminów, organizacja odpowiedniej sali, dbanie o bezpieczeństwo i przestrzeganie zasad bezpiecznych kontaktów, pisanie informacji po

spotkaniach do Sądu Rejonowego itp.)

8) W ramach edukowania dzieci i młodzieży, w kierunku alternatywnych i aktywnych form spędzania czasu wolnego, a także integrowania legnickich środowisk zastępczych, pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej organizowali wspólne działania, zarówno dla dzieci, młodzieży jak i opiekunów zastępczych:

- Warsztaty plastyczne – „Dzień babci i dziadka”;
- Wyjście do kina – „Wyfrunięci”;
- Z cyklu „Ludzie z pasją – spotkanie z pasjonatem wspinaczki górskiej - Damianem Krzesak;
- Warsztaty muzyczne – „Umuzycznianie poprzez zabawę, ruch, śpiew” (2 spotkania);
- Wyjście do kina – Kung Fu Panda 4;
- Pokaz pierwszej pomocy (2 części);
- Warsztaty ogrodnicze;
- Warsztaty „Czytanie na polanie znani legniczanie”;
- Gra terenowa w Parku Miejskim ‘Spotkanie z przyrodą”;
- Wyjście do kina „ Garfield”;
- Wyjście do kina „Minionki – Gru i minionki - pod przykrywką”;
- Gra terenowa „Barokowa Legnica”;
- Zwiedzanie kulis Teatru im. Heleny Modrzejewskiej;
- Kameralny Koncert – wieczór z muzyką na żywo;
- Warsztaty Świąteczne – Maluszkowe świąteczne zabawy (1-4 lata);
- Warsztaty Świąteczne – wykonywanie foto ramek oraz zdobienie pierniczków (5-10lat);
- Warsztaty Świąteczne – świąteczne wianki (11-17lat);

9) W celu optymalizacji realizacji zadań nałożonych przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz poprawy stabilności rodzin zastępczych poprzez dostarczenie im odpowiedniego wsparcia i zasobów, pracownicy Zespołu przygotowali Program Profilaktyczno – Wspomagający „Przyszłość w Zdrowej Rodzinie bez Uzależnień”, w ostatnim kwartale roku 2024, a także jego kontynuację w 2025 roku. Realizacja programu umożliwiła zakupienie materiałów do organizacji warsztatów oraz biletów wstępu do kina i na zajęcia sensoplastyki dla podopiecznych rodzin zastępczych. Program był finansowany ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

10) W nawiązaniu do art. 76 ustawy, Zespół nawiązał współpracę z Collegium Witelona w Legnicy, w celu organizacji dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy. Odbyły się trzy spotkania ze studentami na uczelni, a także dwa spotkania szkoleniowe w siedzibie MOPS, dla osób chętnych do podjęcia się wolontariatu. Etap podpisania umowy nie został dotychczas sfinalizowany z przyczyn

leżących po stronie Uczelni.

11) Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy kontynuował współpracę z Fundacją ESPA, która objęła wsparciem kilka rodzin zastępczych z Legnicy, będących w trudnej sytuacji osobistej i materialnej;

12) Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy prowadził współpracę w ramach Szlachetnej Paczki- zgłoszonych zostało kilkanaście środowisk zastępczych będących w trudnej sytuacji osobistej.

13) Kilkoro dzieci zostało zgłoszonych do udziału w koloniach letnich (bezpłatnie).

14) Zespół kontynuował współpracę z KGHM Polska Miedź, w ramach której otrzymał upominki typu puzzle dla grupy 40 dzieci w wieku 1-5 lat.

15) Realizując swoje ustawowe zadania, organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował ze środowiskiem lokalnym, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, organizacjami społecznymi. W 2024 r. nawiązano 229 kontaktów z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka oraz sądami (w tym szkoły, przedszkola, świetlice, służba zdrowia, asystenci rodziny, pracownicy socjalni). Współpraca z instytucjami przebiegała nierzadko w trybie interwencyjnym, w celu podjęcia działań na rzecz rodzin, a przede wszystkim dzieci.

16) Dla każdego umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka, organizator rodzinnej pieczy zastępczej tworzył indywidualne plany pomocy dziecku. W 2024 r. sporządzono 47 indywidualnych planów pomocy dziecku, które modyfikowane były w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy. W 2024 r. sporządzono 355 modyfikacji planów pomocy dziecku, dokonano także oceny sytuacji dzieci umieszczonego w rodzinach zastępczych oraz rodzin zastępczych. W 2024 r. sporządzonych zostało 50 ocen rodzin zastępczych. Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była dla dzieci do 3 roku życia, co 3 miesiące, natomiast w przypadku dzieci starszych, co 6 miesięcy. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, sformułowane opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, przesłano do właściwego sądu opiekuńczego, a w przypadku dzieci z uregulowaną sytuacją prawną również do Ośrodka Adopcyjnego. W 2024 r. do Sądu Rodzinnego w Legnicy przekazano 336 opinii o zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał na posiedzeniach, w 2024 r. odbyły się 283 posiedzenia w sprawie oceny sytuacji 206 małoletnich umieszczonego w pieczy zastępczej. Dodatkowo, zgodnie z zapisem w/w ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej raz na 6 miesięcy jest zobowiązany do informowania właściwego sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny dziecka. W 2024 r. sporządzono 336 przedmiotowych informacji do Sądu Rodzinnego. Na zlecenie Sądu wydano 34 opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

17) Rodziny zastępcze oraz pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej mieli zapewnioną

możliwość korzystania z pomocy prawnej, w zakresie prawa rodzinnego. W 2024 r. udzielono 65 porad prawnych, z czego 12 to pomoc w napisaniu wniosków do SR o ustanowienie rodziny zastępczej oraz 1 wniosek o odzyskanie władzy rodzicielskiej.

18) Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej zgłosił do Ośrodka Adopcyjnego Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej oraz Archidiecezjalnego Ośrodka Adopcyjnego 18 informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną (2 dzieci z rodziny zastępczej spokrewnionej, 3 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych, 13 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego). W/w Ośrodki Adopcyjne na posiedzeniach komisji kwalifikacyjnej podjęły następujące decyzje, w stosunku do zgłoszonych dzieci:

- 13 dzieci - zakwalifikowano do przysposobienia,
- 3 dzieci - nie zakwalifikowano do przysposobienia,
- w stosunku do 1 dziecka odstąpiono od procedury kwalifikacyjnej,
- wobec 1 dziecka wstrzymano decyzję,
- 9 dzieci zostało przysposobionych, jedno zgłoszone do adopcji zagranicznej, pozostałe były kontaktowane z rodzicami.

19) Zgodnie z wymogami, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, a także pozostali pracownicy mieli zapewnioną możliwość udziału w szkoleniach zorganizowanych przez MOPS w Legnicy oraz DOPS we Wrocławiu, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji:

- „Superwizja dnia 12.01.2024r., 23.02.2024 r. 19.04.2024 r., 21.06.2024r. 20.09.2024r., 06.12.2024r., 05.11.2024r. prowadząca: Małgorzata Józwiak- Grzegorek szkolenie dla pracowników MOPS w Legnicy: praca z dziećmi i osobami dorosłymi dotkniętymi przemocą i problemem alkoholowym;
- „Praca z osobami w kryzysie okołoporodowym: o żałobie, wsparciu i pomocy psychologicznej” w dniach 25-26.03.2024 r., prowadząca Katarzyna Skorupska;
- Webinar. Szkolenie z programu POMOST dnia 22.09.2024 r., prowadzący: Jacek Potęga;
- Szkolenie z procedury Niebieskiej Karty dnia 25.10/2024 r., prowadząca: Joanna Chana Rytwińska;
- „Samouszkodzenia – czym są, jaką pełnią funkcję, jak sobie z nimi radzić?”, w dniach 07-08.11.2024r., prowadząca: Michalina Kulczykowska;
- „Bezpieczeństwo w miejscu pracy- jak skutecznie bronić się przed agresywnym klientem będącym pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających” dnia 20.11.2024r., prowadząca Grażyna Ferra Kopocińska;
- Zajęcia z samoobrony dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy w Collegium Witelona dnia 02.12.2024r. organizowane przez MOPS w Legnicy;

Konferencja w Ośrodku Adopcyjnym we Wrocławiu „Rekonstrukcja przywiązania w sytuacji adopcji” 21.11.2024r.

- Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych – Dariusz Bełdowski, 30.10.2024r.
- Piecza Zastępcza, 25.09.2024r.;
- „E – doręczenia”;
- Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu „Pozyskiwanie środków finansowych i wdrażanie programów dotyczących wspierania rodziny i organizowania rodzinnej pieczy zastępczej. Tworzenie partnerstw w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej” 04-05.03.2024r.;

Pracownicy ZdSPZ MOPS podejmowali też różne formy wsparcia i szkoleń poza miejscem pracy, a także przez udział w różnorodnych webinarach specjalistycznych, poprzez komunikatory internetowe oraz czytając fachową literaturę podnosili swoje kompetencje osobiste i zawodowe, co jest niezbędne w bieżącej pracy z rodzinami zastępczymi.

Na bieżąco prowadzone były również szkolenia wewnętrzne, w celu tworzenia warunków rozwoju osobistego i przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu (cykliczne, 2-godzinne spotkania odbywają się raz w tygodniu, z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika socjalnego pracującego z rodzinami zastępczymi i pedagoga, inicjowane przez kierownika Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej). Podczas spotkań odbywa się również interwizja koleżeńską, pomocna w zachowaniu dobrostanu pracowników Zespołu oraz świadczeniu profesjonalnej pomocy.

20) Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wspierał kierowników trzech placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, w opracowaniu diagnozy dziecka, sporządzaniu indywidualnego planu pomocy dziecku i w jego modyfikowaniu. W 2024 r. kierownik i pedagog Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy brali udział w posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji wychowanków umieszczonych w trzech legnickich placówkach rodzinnych. Ponadto placówki otrzymywały wsparcie merytoryczne w sprawach wychowanków oraz ich rodziców, tworzenia niezbędnej dokumentacji (w oparciu o ustawę), a na prośbę jednej z nich organizowane były kontakty ojca biologicznego z synem (z uwagi na trudną współpracę z mężczyzną i agresywną, roszczeniową postawę). Spotkania te odbywają się w budynku MOPS, uczestniczą w nich pracownicy Zespołu.

21) Pracownicy Zespołu w każdej wymagającej tego sytuacji, w szczególności w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy wobec dzieci, składali zawiadomienia do Sądu Rejonowego oraz Prokuratury. Istotnym zdają się być zawiadomienia dotyczące zażywania narkotyków w okresie ciąży oraz urodzenia dzieci przez kobiety pozostające pod wpływem środków odurzających (4 zawiadomienia w 2024r., 3 wezwania do złożenia zeznań w tej sprawie).

22) Wszyscy koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili wymagane coroczne

sprawozdania z efektów pracy.

Zastępca Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy
Zyta Lorenc